

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут права

07-02-73S

СИЛАБУС	Конституційне право	
SYLLABUS	Constitutional law	
Шифр за ОП	ВЦЗП 1.4	
Code in Degree Programme		
Освітній рівень	бакалаврський (перший)	
Level of Education	Bachelor's (first)	
Галузь знань	24	Сфера обслуговування
Field of Knowledge		Service sector
Спеціальність	241	Готельно-ресторанна справа
Field of Study		Hotel and Restaurant Business
Освітня програма	Готельно-ресторанна справа	
Degree Programme	Hotel and Restaurant Business	

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Конституційне право» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Готельно-ресторанна справа» спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Рівне: НУВГП. 2024. 14 стор.

ОПП на сайті університету:
<http://surl.li/wleybe>(ОП 2024)

Розробники силабусу: Кафарський Володимир Іванович, доктор юридичних наук, професор кафедри правоохоронної діяльності та

спеціальних юридичних дисциплін, Градиська Юлія Валеріївна, старший викладач кафедри конституційного права та галузевих дисциплін

Силабус схвалений на засіданні кафедри конституційного права та галузевих дисциплін

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року

Завідувач кафедри: : Міщук І.В., к.ю.н., професор

Керівник ОП: Конарівська О. Б, к.е.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ агроєкології та землеустрою

Протокол № 1 від "03" вересня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ агроєкології та землеустрою: Прищеп А.М., д.с.-г.н., професор

Попередня версія силабусу **07-01-158 S(2024)**

© Кафарський В.І., Градиська Ю.В. 2024
© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Конституційне право» ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Готельно-ресторанна справа
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Рік навчання, семестр	2 рік навч., 3 сем. / 2 рік навч., 3 сем.
Кількість кредитів	4,0
Лекції:	22 / 2 години
Практичні заняття:	20 / 12 годин
Самостійна робота:	78 / 106 годин
Форма навчання	денна / заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен / залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ	
Лектор	Кафарський Володимир Іванович, д.ю.н., кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php
ORCID	http://orcid.org/0000-0002-1491-161X
Канали комунікації	v.1.kafarskyi@nuwm.edu.ua, volodimirkafarskij@gmail.com
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ Мета та завдання	

У межах вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право» вивчається провідна галузь національного права України, що являє собою сукупність правових норм, які регулюють основні відносини владарювання у суспільстві, встановлюючи при цьому належність публічної влади (державної влади і місцевого самоврядування), її організацію та гарантії основних прав і свобод людини і громадянина.

Предмет вивчення – основи суспільного і державного ладу (конституційного ладу), правовий статус особи. Метою вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право» є засвоєння основних інститутів конституційного права та конституційного законодавства, з'ясування специфіки його застосування в ході реалізації конституційних прав особи, забезпечення побудови правової, демократичної та соціальної держави, здатної відстоювати свій суверенітет, культуру і духовні цінності свого народу. Дана мета впливає із необхідності набуття знань про сучасні досягнення конституційно-правової науки, чинного законодавства України та Європейського Союзу.

Завданнями навчальної дисципліни є: вивчення предмету, джерел і системи конституційного права України; з'ясування правової природи конституції; аналіз конституційного ладу України; вивчення правового статусу особи – іноземців, осіб без громадянства та громадян України; аналіз адміністративно-територіального устрою та основ народовладдя; характеристика порядку формування і організації діяльності органів та посадових осіб публічної влади; ознайомлення з нормативною базою, науковими працями і періодичними виданнями з предмету конституційного права; підвищення рівня правової свідомості та культури здобувачів.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=637>

Передумови вивчення (місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі)

Теоретичною базою вивчення дисципліни «Конституційне право» є дисципліни «Українська державність і культура» і «Правове регулювання та забезпечення безпеки споживачів готельних та ресторанних послуг».

Компетентності

СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.
СК 02. Здатність організувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність.
СК 03. Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни.
СК 11. Здатність виявляти, визначати й оцінювати ознаки, властивості і показники якості продукції та послуг, що впливають на рівень забезпечення вимог споживачів у сфері гостинності.

Програмні результати навчання

РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.
РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук.
РН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.
РН 20. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
РН 21. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекції – 22/2 год. Практичні – 20/12 год. Самостійна робота – 78/106 год.

Методи та технології навчання	Лекції, презентації, обговорення, ситуаційні вправи
Засоби навчання	Мультимедіа, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи
ЛЕКЦІЙНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ	
Тема	
Кількість годин, результати навчання	Зміст тем
Модуль 1. Загальні положення конституційного права України	
Тема 1: Загальна характеристика конституційного права України	
Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 5 год. Заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 0 год., самостійна робота – 6 год. PH 01, PH 02.	Поняття конституційного права України як галузі права, науки і навчальної дисципліни. Предмет конституційного права України: специфіка та зміст суспільних відносин, що регулюються конституційним правом України. Поняття та особливості методу конституційно-правового регулювання. Конституційно-правові норми. Система інститутів конституційного права України. Джерела конституційного права України. Конституційно-правові відносини. Юридичні факти в конституційному праві України.
Тема 2. Конституція і конституційний лад України	
Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 8 год. Заочна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 8 год. PH 01, PH 20	Поняття, сутність та функції конституції. Юридичні властивості Конституції. Конституція України: структура і загальна характеристика. Класифікація конституцій. Поняття і зміст конституційного ладу.
Тема 3. Конституційні принципи правового статусу людини і громадянина в Україні	
Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. Заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. PH 01, PH 20	Поняття та принципи громадянства України. Набуття громадянства України. Припинення громадянства України. Документи, що посвідчують громадянство.
Тема 4. Система конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина	
Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. Заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. PH 01, PH 16, PH 20	Поняття та юридична природа прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Специфічні риси основних прав, свобод та обов'язків людини та громадянина. Поняття та види особистих прав і свобод. Особливості та види політичних прав і свобод. Економічні, соціальні і культурні права і свободи. Конституційні обов'язки людини і громадянина. Гарантії прав та свобод людини і громадянина. Обмеження прав і свобод людини і громадянина в Україні. Міжнародні стандарти прав та свобод людини і громадянина та їх співвідношення з національним законодавством.
Тема 5. Конституційно-правові основи організації і здійснення державної влади в Україні	
Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 5 год. Заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. PH 01, PH 02	Правовий статус релігійних організацій. Правовий статус політичних партій в Україні. Правовий статус засобів масової інформації. Питання для самоконтролю: Розкрити поняття інформації та основні принципи інформаційних відносин в Україні. Охарактеризувати види і порядок реєстрації засобів масової інформації. Визначити правову природу громадської організації. Визначити правову природу політичної партії. Визначити правову природу релігійної організації.

Модуль 2. Функціонування органів державної влади**Тема 6. Конституційні основи народовладдя в Україні**

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 5 год. Заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. РН 01, РН 16, РН 20	Поняття і види виборів. Поняття і види виборчого права. Поняття і види референдумів. Поняття і види виборчих систем. Відповідальність за порушення виборчого законодавства
---	--

Тема 7. Конституційно-правовий статус парламенту України

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. Заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. РН 01, РН 16, РН 20	Місце Верховної Ради України у політичній системі держави. Взаємовідносини з іншими суб'єктами політичної системи. Склад і структура Верховної Ради України. Повноваження Верховної Ради України. Порядок діяльності Верховної Ради України.
--	--

Тема 8. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів та інших органів виконавчої влади України

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. Заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 0 год., самостійна робота – 10 год. РН 01, РН 20, РН 21	Поняття і система органів виконавчої влади. Конституційно-правовий статус КМУ. Конституційно-правовий статус центральних органів виконавчої влади. Конституційно-правовий статус місцевих органів виконавчої влади.
--	---

Тема 9. Конституційно-правовий статус Президента України

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 5 год. Заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 0 год., самостійна робота – 10 год. РН 01, РН 20, РН 21.	Загальна характеристика інституту президента. Порядок обрання Президента України. Функції та повноваження Президента України.
--	---

Тема 10. Конституційно-правовий статус судових органів України

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 5 год. Заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 0 год., самостійна робота – 10 год. РН 01, РН 20, РН 21	Судова влада в системі органів державної влади. Функції судової влади. Загальні засади судочинства. Система судів України.
---	--

Тема 11. Місцеве самоврядування в Україні

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 5 год. Заочна форма: лекції – 0 год., практичні – 0 год., самостійна робота – 10 год. РН 02, РН 20, РН 21	Децентралізація публічної влади в Україні. Поняття, принципи і система місцевого самоврядування в Україні. Моделі (типи) місцевого самоврядування. Об'єднана територіальна громада в системі місцевого самоврядування. Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з органами державної влади. Місцеві вибори. Місцевий референдум.
---	--

Форми та методи навчання

Форми навчання: традиційні лекції та практичні заняття, бінарні лекції, модельні практичні заняття у професійному середовищі, вебінари, науково-практичні семінари, дуальні заняття із залученням практиків.

Методи навчання: аналітичний, дослідницький, проблемно-пошуковий, дискусія, ситуативні задачі, презентація, елементи навчальної гри.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук, екранна (проекційна) апаратура.

Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office, навчальна платформа Moodle.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам потрібно вчасно виконати індивідуальні завдання (розв'язання практичних задач, наукові тези, реферати, тощо), брати участь у практичних заняттях (доповіді з презентаціями, актуальні запитання, участь у дискусіях, тощо); вчасно здати модульні контролю знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань здобувачів шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, здобувач під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне виконання усіх видів завдань, здобувач отримує такі обов'язкові бали:

- по 7 балів за якісну підготовку до кожного практичного заняття;
- 11 балів за якісне оформлення індивідуального завдання;
- 20 балів – модуль 1;
- 20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Додаткові бали здобувач може отримати при написанні наукової статті, наукової роботи на конкурс, есе, тощо. Тему для дослідницької роботи здобувачі можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали аспірантам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

Інформаційні ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України. Академічний курс : підруч.: У 2 т. Т.1 / за ред. В.Ф. Погорілка. Київ: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2006. 544 с.

2. Конституційне право України. Академічний курс: Підручник: у 2 т. Т. 2 / за заг. ред. Ю.С. Шемшученка. Київ: «Видавництво «Юридична думка»», 2008. 800 с.

3. Конституція України. Науково-практичний коментар / [ред. кол.: Р. О. Стефанчук (співголова), О.В. Петришин (співголова), Ю.Г. Барабаш та ін.] за заг. ред. Р. О. Стефанчука й О.В. Петришина; Нац. акад. прав. Наук України; Конст. Суд України. Харків: Право, 2024. 1176 с.

4. Кафарський В.І., Припхан І.І. Конституційне право України у схемах: навч. посіб. / В.І. Кафарський В.І., І.І. Припхан Київ: Голіней О.М., 2019. 272 с.

5. Кафарський В.І. Теорія права і держави в українській юридичній думці: навч. посіб. у схемах. Івано-Франківськ: Супрун В.П., 2021. 168 с.

6. Шляхтун П.П. Конституційне право: словник термінів. Київ: «Либідь», 2005. 565 с.

Допоміжна

1. Конституція України. Офіційне видання, К., 2006. 123 с.

2. Конституція України: Науково-практичний коментар / Ю.Г. Барабаш, А.П. Гетьман, С.Г. Серьогіна та ін. / за заг. ред. Р.О. Стефанчука та О.В. Петришина. Київ: ВАІТЕ, 2024. 760 с.

3. Конституція України. Науково-практичний коментар [Текст] : / Я. О. Берназюк, А. Г. Бірюкова, Ю. О. Буглак [та ін.] ; за заг. ред.

К. І. Чижмарь, О. В. Лавриновича. Київ : Професіонал, 2018. 296 с.

4. Батанов О. Конституційно-правовий статус територіальних громад в Україні: монографія / за заг. ред. В.Ф. Погорілка. Київ: Ін Юре, 2003. 512 с.

5. Батанов О.В. Територіальна громада – основа місцевого самоврядування в Україні. Київ: ІДП НАН, 2001. 260 с.

6. Біленчук П.Д., Кравченко В.В., Підмогильний В.В. Місцеве самоврядування в Україні. Муніципальне право. Київ: Атіка, 2000. 304 с.

7. Борденюк В.І. Місцеве самоврядування та державне управління: конституційно-правові основи співвідношення та взаємодії: монографія. Київ:

Парламент. вид-во, 2007. 576 с.

8. Бориславська О. М. Європейська модель конституціоналізму: системно-аксіологічний аналіз: монографія. Харків: Право, 2018. 384 с.

9. Васильченко О.П. Принципи рівності прав і свобод людини і громадянина та його ціннісні виміри в конституційному праві України. Видавництво "Арт Економі". Київ, 2014. 476 с.

10. Волощук О.Т. Інститут Президента в системі органів державної влади: історико-теоретичний аспект. Чернівці, 2012. 112 с.

11. Волощук О.Т. Конституційний інститут уряду в зарубіжних країнах. Чернівці. 2012. 88 с.

12. Горащенков О. М. Глава держави та місцеве самоврядування в Україні: конституційно-правові засади взаємодії: монографія /за ред. М. О. Баймуратова. Одеса: Фенікс, 2017. 184 с.

13. Державне будівництво і місцеве самоврядування: посібник для підготовки до іспиту / С.Г. Серьогіна, П. М. Любченко, О. Ю. Лялюк та ін. Харків: Право, 2019. 212 с.

14. Держава і право у світлі сучасної юридичної думки: збірник наукових праць. Київ: видав. «Юридична думка», 2010. 456 с.

15. Історія та теорія місцевого самоврядування: навч. посіб. Київ: Кондор, 2017. 226 с.

16. Конституційне право України / за ред. В. Ф. Погорілка, В. Л. Федоренка. Київ: Прецедент, 2009. 334 с.

17. Конституційне право України /за ред. Ю. М. Тодики, В. С. Журавського. Київ: Видавничий Дім "Ін Юре", 2003. 544 с.

18. Конституційні принципи правового статусу людини. Велика юридична енциклопедія: У 20 т. Харків: Право, 2016. Т. 4: Конституційне право. ред. кол.: Ю.Г. Барабаш та ін., Нац. акад. прав. Наук Укр.; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України., Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. 2024. 1072 с.

19. Конституційно-правові засади становлення української державності / В.Я. Тацій, Ю.Н. Тодика, О.Г. Данильян та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.Н. Тодики. Харків: Право, 2003. 328 с.

20. Конституційно-правові проблеми місцевого самоврядування та децентралізації публічної влади в Україні: монографія / за ред. доктора юрид. наук, професора О. В. Батанова; передмова академіка НАН України Ю. С. Шемшученка та академіка НАПрН України О. В. Скрипнюка. Київ: Талком, 2021. 498 с.

21. Конституційне право України /за ред. В. Ф. Погорілка. Київ: Наукова думка, 1999. 735 с.

22. Конституційне право України /за ред. В. Ф. Погорілка, В. Л. Федоренка. Київ: Прецедент, 2009. 334 с.

23. Конституційне право України /за ред. Ю. М. Тодики, В. С. Журавського. Київ: Видавничий Дім "Ін Юре", 2003. 544 с.

24. Конституційне право України: підруч. / Тацій В. Я., Погорілко В. Ф., Тодика Ю. М. та ін.; / за ред. В. Я. Тація та ін. Київ: Укр. центр правн. студій, 1999. 372 с.

25. Кравченко В.В. Конституційне право України: навч. посіб. Київ: Атіка, 2008. 592с.

26. Кресіна І.О., Перегуда Є.В. Парламентські вибори в Україні: правові і політичні проблеми. Київ: Ін-т Держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2003. 368 с.

27. Кузніченко С.О., Голуб В.О. Воєнний стан: закордонний досвід та українська модель (досвід комплексного дослідження) / за заг. ред. О.В. Гулака, 2019. 244 с.

28. Кулик С.В. Конституційна реформа в сфері судової влади в Україні: проблеми теорії та практика. Одеса. Фенікс, 2018. 186 с.

29. Летнянчин Л. І. Конституційні обов'язки людини і громадянина в Україні: проблеми теорії і практики : монографія. Харків: Видавець СПД ФО Валнярчук Н. В., 2006. 256 с.

30. Матат А. Конституційні принципи: правнича теорія і практика: монографія. Київ: ВАІТЕ, 2022. 180 с.

31. Майданник О.О. Конституційне право України: навч. посіб. Київ: Алерта, 2011. 380 с.

32. Місцеве самоврядування в Україні та зарубіжних державах: порівняльно-правові аспекти / за ред. О.В. Батанова, О.В. Марцеляка, А. Берлінгуера. Київ: Вид-во «Основа», 2020. 672 с.

33. Мохончук Б. С. Виборчі системи: порівняльно-правове дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2021. 304 с.

34. Обмеження конституційних прав і свобод . Велика українська юридична енциклопедія: у 20-ти т. Харків: Право, 2016. Т.4: Конституційне право / ред. кол.: Ю.Г. Барабаш та ін.; Нац. академ. прав. Наук України; І-т держ. і права ім. В.М. Корецького НАН України; НАЦ юрид. ун-т ім. Я. Мудрого; 2024. 1072 с.

35. Плохотнюк Н.Г., Мельниченко В.І. Інститут президенства в Україні: становлення та розвиток, Київ: Вид. дім "Максімум", 2004. 223 с.

36. Політична система України: проблеми становлення і розвитку / В.С. Великочій, М.А. Генік, В.О. Дичківська та ін. / за ред. В. І. Кафарського. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 456 с.

37. Совгіря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 632 с.

38. Селіванов А. О. Конституція. Гомадянин. Суд. Професійні та суспільні погляди. Київ: УАІД «Рада», 2009. 560 с.

39. Тertiшник В.М. Конституція України. Науково-практичний коментар. Вид. 3-тє, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2024. 486 с.

40. Тодика Ю.М., Яворський В.Д. Президент України: конституційно-правовий статус, Х., 1999. 256 с.

41. Янчук А.О. Безпосереднє здійснення влади народом в Україні (конституційно-правовий аналіз): монографія. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня. Рута», 2014. 58 с.

Науково-практичні ресурси

1. Енциклопедія українознавства в 11 томах. Репринтне відтворення видання 1955-1995 рр. [перевидання в Україні] Львів: Наукове товариство ім. Шевченка, 2003. URL: <http://izbornyk.org.ua/encycl/euii11.htm>.

2. Юридична енциклопедія: в 6-ти т. / ред. кол. : Ю.С. Шемшученко та ін. Київ: «Укр. енцикл.», 1998. 744 с.

3. Верховна Рада України: інформаційний довідник / авт. упор. : М. Ярош (кер. кол.), А. Пивовар, А. Погорелова. вип. 2. К.: парламентське вид., 2002. 160 с.

4. Кафарський В.І., Івченко О.М. Сучасні концепти конституціоналізму і українська конституційна практика. Серія наук. метод. видань. Випуск 1 / за ред. В. Кафарського. Рівне: пп. Голіней О.М., 2018. 60 с.

5. Українське державотворення: невitreбуваний потенціал: словник-довідник / за ред. О.М. Мироненка. Київ: Либідь, 1997. 560 с.

6. Міжнародні правові акти та законодавство окремих країн про корупцію / упоряд. : М.І. Камлик та ін. Київ: Школяр, 1999. 480 с.

Інформаційні ресурси

1. Акт проголошення незалежності України від 24.08.1991 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Декларація про державний суверенітет від 16.07.1990 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

4. Європейська конвенція про захист прав і основних свобод від 04.11.1950 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

5. Європейська соціальна хартія від 21.10.1991 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

6. Європейська хартія місцевого самоврядування від 15.10.1985 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

7. Виборчий кодекс від 19.12.2019. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

8. Про альтернативну (невійськову) службу: Закон України від 12.12.1991 р. № 1975-XII URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

9. Про асоціації органів місцевого самоврядування: Закон України від 16.04.2009 р.: URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

10. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2024 року № 64/2022.: <http://zakon.rada.gov.ua>.

11. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 року.: <http://zakon.rada.gov.ua>.

12. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 р.: <http://zakon.rada.gov.ua>.

13. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

14. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 року.: <http://zakon.rada.gov.ua>.

15. Про оборону України: Закон України від 06.12.2001 року.: <http://zakon.rada.gov.ua>.

16. Про затвердження Указу Президента України "Про загальну мобілізацію": Закон України від 03.03.2022 року.: <http://zakon.rada.gov.ua>.

17. Про затвердження Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.05.2024 року №560. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/560-2024-%D0%BF#Text>.

18. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

19. Про внесення змін до Закону України "Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус": Закон України від 30.03.2021 р. № 1368-IX. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

20. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

21. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

22. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992 р. <http://zakon.rada.gov.ua>.

23. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

24. Про імміграцію: Закон України від 07.06.2001 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

25. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

26. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

27. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 04.04.1995 р. <http://zakon.rada.gov.ua>.

28. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

29. Про місцеве самоврядування: Закон України від 21.05.1997 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

30. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

31. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України від 01.12.1998 р. <http://zakon.rada.gov.ua>.

32. Про національні меншини в Україні: Закон України від 25.06.1992 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

33. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

34. Про органи самоорганізації населення: від 11.07.2001 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

35. Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпичмент): Закон України від 10.09.2019 року. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>

36. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

37. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України від 21.01.1994 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

38. Про правовий статус закордонних українців: Закон України від 04.03.2004 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

39. Про правовий статус іноземців: Закон України від 22.09.2011 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

40. Про Раду національної безпеки і оборони України від 05.03.1998 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

41. Про Регламент Верховної Ради України від 10.02.2010 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

42. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11.12.2003 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

43. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.1991 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

44. Про Службу Безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

45. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

46. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 року: <http://zakon.rada.gov.ua>.

47. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 року: <http://zakon.rada.gov.ua>.

48. Про асоціації органів місцевого самоврядування: Закон України від 16.04.2009 року: <http://zakon.rada.gov.ua>.

49. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07.2002 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

50. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

51. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

52. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 року: <http://zakon.rada.gov.ua>.

53. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

54. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

55. Про Центральну виборчу комісію: Закон України від 30.06.2004 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Методичне забезпечення

1. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Національного університету водного господарства та природокористування. URL : <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=637>.

2. Опорний конспект лекцій (на електронному носії) за всіма темами курсу, у тому числі і для самостійного вивчення.

3. Пакети тестових завдань з кожної теми та загалом по курсу дисципліни.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 02. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 08. Навики здійснення безпечної діяльності.

Дедлайни та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. з використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <https://ep3.nuwm.edu.ua/30369/>. Згідно цього документу і реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті <https://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/centr-neformalnoji-osviti> з відповідним Положенням: <https://nuwm.edu.ua/files/1299/--/7883/-----.pdf>.

Зокрема здобувачі можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Всі здобувачі, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студентоцентризм має вирішальне значення для розуміння серйозності ставлення до академічної недоброчесності та неправомірної поведінки. Здобувачі мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці. У той час як здобувачам рекомендується працювати один з одним та обмінюватися ідеями, обмін текстом, кодом чи будь-яким подібним для окремих завдань є недопустимим. Ніколи не існує прийняттого приводу для плагіату чи обману. Академічна недоброчесність в університеті неприпустима. Здобувачі можуть працювати в своїх навчальних групах, щоб виконати свої завдання та звіти з лабораторних / практичних робіт. Виконуючи поставлені завдання, здобувачі повинні індивідуально здійснити кожен розрахунок. Однак здобувачі можуть порівнювати значення та обговорювати застосовувані рішення з членами своєї групи. Кожен здобувач повинен ввести свої (або зроблені в його групі) рішення в свій індивідуальний звіт. Здобувачі не можуть копіювати та вставляти будь-яку частину звіту або практичного завдання іншого здобувача у свою власну роботу.

Здобувачі не можуть ділитися своїм практичним завданням або звітом з іншими або дозволяти скопіювати та вставити їх в іншу роботу в будь-якій частині. Кожен здобувач несе індивідуальну відповідальність за збереження власного робочого варіанта звіту та практичного завдання. Якщо буде визначено, що інший здобувач або здобувачі скопіювали чужу роботу, всі здобувачі, які в цьому взяли участь, отримують нуль балів за завданням.

Списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, передбачає позбавлення здобувача подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань, здобувачу знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи з Академічної доброчесності викладені сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Здобувач зобов'язаний дотримуватися Кодексу честі здобувачів НУВГП, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті, та якими вони мають керуватися у своїй діяльності: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/1/Кодекс%20честі%20здобувачів%20зах.pdf>.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями встановленими Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП:

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/vyo>

Вимоги до відвідування

Лекції і практичні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі згідно розкладу.

Консультації будуть проводитися онлайн за допомогою Google Meet за кодом у домовлений зі здобувачами час.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу. Пропущені заняття можуть бути відпрацьовані шляхом представлення виконаного завдання за пропущеною темою та виступу з відповіддю за відповідною темою на студентських конференціях.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Навчання осіб з інвалідністю

Організація навчання людей з інвалідністю проводиться за дотриманням вимог нормативних документів, розроблених в НУВГП: <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-zinvalidnistju>. Прохання для здобувачів вищої освіти з особливими потребами в організації навчання –завчасно повідомити про вказані особливості для відповідної підготовки та їх врахування. Наприклад, людей з вадами слуху чи зору – для уникнення непорозумінь і некоректного відношення з боку викладача.

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну

Після проведення перших занять здобувачам буде запропоновано відповісти на ряд питань щодо врахування в поточному курсі їх побажань. Після завершення курсу для покращення якості викладання освітнього компоненту і отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти також буде запропоновано заповнити Google форму.

Оновлення

Викладач за необхідністю оновлює зміст навчальної дисципліни на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі тому можливі несуттєві розбіжності у змісті дисципліни, які не впливають на здобуття компетентностей та відповідних результатів навчання. Здобувачі можуть виступати ініціаторами оновлень/змін в змісті дисципліни, обґрунтувавши викладачу їх доцільність, наприклад вказав на новітні практики у даній галузі, які доти в дисципліні не розглядались.

Лектор Кафарський В.І.

Автор
Старший викладач

Олена ПОДВІРНА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №689
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000009B6C3700C8C2C100

